

**BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
COMITETUL EXECUTIV**

HOTĂRÂREA nr. 171

din 19 iulie 2018

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr.1347 din 23.07.2018

**Cu privire la aprobarea, modificarea și abrogarea unor acte normative
ale Băncii Naționale a Moldovei**

În temeiul art.5 alin.(1) lit.a), art.11 alin.(1), art.15 și art.27 alin.(1) lit.c) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare, art.5 alin.(1) lit.a) și lit.b) și alin.(2) pct.2) lit.a) și lit.d) din Legea nr.234 din 3 octombrie 2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.343-346, art.711), cu modificările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la facilitățile permanente de creditare acordate băncilor de către Banca Națională a Moldovei, conform anexei nr.1.

**Vicepreședintele
Comitetului executiv**

Vladimir MUNTEANU

REGULAMENT
cu privire la facilitățile permanente de creditare acordate băncilor
de către Banca Națională a Moldovei

Modificat prin:

HCE al BNM nr.211 din 08.08.2019, MO al R. Moldova nr.261-268 din 23.08.2019, art.1449

Capitolul I
Dispoziții generale

1. Prezentul regulament stabilește regulile și procedurile de acordare băncilor și sucursalelor băncilor străine, licențiate de Banca Națională a Moldovei (în continuare bănci), a facilităților permanente de creditare în lei moldovenești, în vederea menținerii lichidității băncilor și efectuării în termen a plăților curente.

2. În sensul prezentului regulament, termenii utilizați au următoarele semnificații:

1) **credit intraday** - credit în formă de descoperit de cont, acordat pe parcursul zilei operaționale pentru efectuarea în termen a plăților curente;

2) **credit overnight** - credit acordat pe o perioadă overnight, la o rată a dobânzii prestabilită. Creditul overnight se acordă cu data decontării în aceeași zi cu data tranzacției și scadența în următoarea zi lucrătoare;

3) **Depozitar central** – entitate astfel definită în art.2 din Legea nr.234 din 3 octombrie 2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare;

4) **facilități permanente de creditare** – creditul intraday și creditul overnight acordate băncilor de către Banca Națională a Moldovei, la care acestea au acces din proprie inițiativă;

5) **garanții financiare** (în continuare garanții) - valori mobiliare de stat și certificate ale Băncii Naționale în formă de înscrieri în cont (în continuare valori mobiliare), aflate în proprietatea băncilor și acceptate în calitate de garanții la acordarea facilităților permanente de creditare;

6) **limită de creditare** - suma creditelor intraday și overnight pe care banca o poate obține în cadrul facilităților permanente de creditare;

7) **sistemul Depozitarului central** - sistem de decontare a valorilor mobiliare, gestionat de Depozitarul central, care asigură prestarea de către acesta a serviciilor de înregistrare a valorilor mobiliare, de administrare centralizată, de decontare și, după caz, a serviciilor auxiliare.

Capitolul II

Condiții de acces pentru facilitățile permanente de creditare

3. Banca Națională acordă acces la facilitățile permanente de creditare în conformitate cu obiectivele sale de politică monetară și este în drept să stabilească limita creditelor intraday/overnight, inclusiv pentru fiecare bancă.

4. Pot apela la facilitățile permanente de creditare băncile care întrunesc cumulativ următoarele condiții:

1) au încheiat cu Banca Națională:

a) Contract de acordare a facilităților permanente de creditare (anexa la regulament);
b) Contract privind participarea la Sistemul automatizat de plăți interbancare (în continuare SAPI);
2) au încheiat cu Depozitarul central contract privind calitatea de participant la Depozitarul central;
3) în conformitate cu regulile Depozitarului central, coordonate cu Banca Națională, au constituit, în conturile deschise în sistemul Depozitarului central, garanții în volum suficient pentru obținerea creditelor intraday/overnight.

5. Valoarea activelor acceptate ca garanții se determină în conformitate cu Normele cu privire la evaluarea activelor acceptate de Banca Națională a Moldovei ca garanții la acordarea creditelor băncilor, aprobate prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.211/2019.

(Pct.5 în redacția HCE al BNM nr.211 din 08.08.2019, în vigoare 23.09.2019)

6. Evaluarea, constituirea, executarea și degrevarea garanțiilor pentru creditele intraday și overnight se vor realiza în sistemul Depozitarului central.

(Pct.6 în redacția HCE al BNM nr.211 din 08.08.2019, în vigoare 23.09.2019)

Capitolul III

Creditul intraday

7. Creditul intraday se acordă în cazul insuficienței mijloacelor bănești în contul de decontare al băncii deschis în SAPI.

8. Pe parcursul zilei operaționale banca poate beneficia de mai multe credite intraday, în limita stabilită de Banca Națională și a garanțiilor disponibile.

9. Pentru creditul intraday acordat băncii nu se percep dobânzi, comisioane sau alte plăți.

10. Pe parcursul zilei operaționale curente, din contul mijloacelor bănești disponibile în contul de decontare al băncii în SAPI, primordial, se rambursează creditul intraday.

11. Creditul intraday nu poate fi acordat pentru rambursarea creditului overnight.

12. În cazul în care, până la sfârșitul etapei „Efectuarea plăților și a compensării” a Programului zilei operaționale a SAPI banca nu a rambursat creditul intraday, acesta, în cadrul etapei „Operațiuni overnight”, se reperfectează în credit overnight, fără acceptul băncii, iar garanțiile pentru creditul intraday sunt considerate în mod automat garanții pentru creditul overnight.

13. În cazul reperfectării creditului intraday în credit overnight, banca va primi notificarea respectivă din sistemul Depozitarului central.

Capitolul IV

Creditul overnight

14. Creditul overnight poate fi acordat în cazul:

1) nerambursării creditului intraday până la sfârșitul etapei „Efectuarea plăților și a compensării” a Programului zilei operaționale a SAPI;

2) insuficienței mijloacelor bănești în contul de decontare al băncii în SAPI.

15. Creditul overnight se acordă în mod automat sau în baza unei solicitări a băncii, astfel cum este prevăzut la pct.16 și, respectiv, pct.17.

16. În cazul indicat la pct.14 subpct.1), creditul overnight se acordă fără acceptul băncii prin intermediul Depozitarului central și va fi egal cu suma creditului intraday acordat și nerambursat până la sfârșitul etapei „Efectuarea plăților și a compensării” a Programului zilei operaționale a SAPI.

17. În cazul indicat la pct.14 subpct.2), creditul overnight se acordă în baza unei solicitări inițiate de bancă în sistemul Depozitarului central.

18. Solicitarea pentru creditul overnight se inițiază de către bancă în sistemul Depozitarului central și se recepționează de către Banca Națională pe parcursul programului de operare al SAPI, dar nu mai târziu de 10 minute până la sfârșitul etapei „Operațiuni overnight” a Programului zilei operaționale a SAPI.

19. Solicitarea recepționată de Banca Națională nu poate fi retrasă.

20. Constituirea de garanții insuficiente servește drept temei pentru plasarea solicitării în regim de așteptare, până la completarea de către bancă a contului său deschis în sistemul Depozitarului central cu

garanții suplimentare pentru acordarea creditului overnight în suma solicitată. Banca va primi o notificare privind insuficiența garanțiilor pentru acordarea creditului overnight. În acest caz creditul poate fi acordat în mărimea garanției disponibile, în baza unei solicitări noi prezentate în intervalul de timp stabilit la pct.18.

21. În baza solicitării acceptate pentru obținerea creditului overnight, Banca Națională va acorda creditul solicitat. Concomitent, sistemul Depozitarului central, în baza mesajelor Băncii Naționale despre înregistrarea sumei creditului overnight în contul de decontare al băncii în SAPI, va bloca valorile mobiliare în contul băncii deschis în sistemul Depozitarului central.

22. În cazul acordării creditului overnight în etapa „Operațiuni overnight” a zilei operaționale a SAPI anterioare zilelor de odihnă sau de sărbătoare, Banca Națională percepe plata dobânzii pentru termenul de facto de utilizare a creditului, inclusiv pentru zilele de odihnă sau de sărbătoare, la rata dobânzii creditului overnight.

23. Rata dobânzii aplicată este rata dobânzii la creditele overnight stabilită de Comitetul executiv al Băncii Naționale, în vigoare la data acordării creditului.

24. Dobânda pentru creditul overnight se calculează pentru fiecare zi de utilizare după formula:

$$D = \frac{S * Rd}{365 * 100} * n$$

unde:

D – suma dobânzii pentru utilizarea creditului overnight

S – suma creditului overnight

Rd – rata dobânzii aplicată pentru creditul overnight (%)

n – numărul zilelor utilizării creditului overnight.

25. Termenul de rambursare a creditului overnight nu poate fi prelungit.

26. Rambursarea creditului overnight și achitarea dobânzii aferente se va efectua în baza ordinului de transfer generat de către sistemul Depozitarului central, în urma căruia se va emite un ordin de plată de tip livrare contra plată cu codul tranzacției 108 și prioritatea 16, transmis spre executare în SAPI până la începutul etapei „Efectuarea plăților și a compensării” a Programului zilei operaționale a SAPI.

27. Rambursarea parțială a creditului overnight nu se admite.

28. Creditul overnight și dobânzile aferente urmează a fi rambursate în SAPI până la ora 12:00 a zilei operaționale următoare zilei acordării creditului.

Capitolul V

Măsuri aplicate de către Banca Națională în cazul neonorării obligației de rambursare a creditului overnight

29. În cazul în care banca nu a asigurat în contul său de decontare în SAPI suma suficientă pentru rambursarea creditului overnight și achitarea dobânzii aferente până la ora 12:00 a zilei operaționale următoare zilei acordării creditului, creditul devine expirat și Banca Națională este în drept să exercite dreptul său preferențial și necondiționat de a satisface fiecare cerință a sa ajunsă la termen în conformitate cu prevederile art.70 alin.(2) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei.

30. Pentru fiecare zi de întârziere, la suma restantă a creditului overnight Banca Națională va percepe o dobândă de întârziere, din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, inclusiv, egală cu rata dobânzii la creditul overnight pe o zi, în vigoare la data acordării, plus 0.05 la sută, care se calculează după formula:

$$D^1 = S^1 * \left(\frac{Rd}{365} + 0,05\% \right) / 100 * n^1$$

unde:

D^1 - suma dobânzii de întârziere

S^1 - suma creditului overnight restant

Rd - rata dobânzii aplicată pentru creditul overnight (%)

n^1 - numărul zilelor utilizării creditului overnight restant.

(Pct.30 modificat prin HCE al BNM nr.211 din 08.08.2019, în vigoare 23.09.2019)

31. În cazul nerambursării creditului overnight conform condițiilor stipulate la pct.28, Banca Națională este în drept să aplice măsurile prevăzute la pct.122 subpct.4)-5) sau să execute garanțiile în modul prevăzut la pct.123 subpct.2) - pct.126 din Regulamentul cu privire la operațiunile de piață monetară ale Băncii Naționale a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație nr.188/2014.

(Pct.31 în redacția HCE al BNM nr.211 din 08.08.2019, în vigoare 23.09.2019)

32. Banca Națională poate suspenda dreptul băncilor de a utiliza facilitățile permanente de creditare acordate de Banca Națională pentru o perioadă de până la 30 de zile de la data la care a fost constatată nerespectarea obligațiilor în cadrul operațiunilor de politică monetară ale Băncii Naționale.

**Contract
de acordare a facilităților permanente de creditare**

nr. _____ „_____” _____ 20 ____
Banca Națională a Moldovei, reprezentată prin _____, și
(numele, prenumele, funcția)
banca _____, (în continuare Bancă), reprezentată prin
(denumirea băncii)
_____, au încheiat prezentul contract privind următoarele:
(numele, prenumele, funcția)

I. OBIECTUL CONTRACTULUI

1. Prezentul contract reglementează relațiile dintre Banca Națională și Bancă în procesul acordării creditelor intraday și overnight.

2. În temeiul prezentului contract Banca poate apela la facilitățile permanente de creditare, iar părțile la contract se obligă să-și onoreze cu maximă diligență obligațiile ce le revin în virtutea contractului și să respecte prevederile Regulamentului cu privire la facilitățile permanente de creditare acordate băncilor de către Banca Națională a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 171 din 19 iulie 2018 (în continuare regulament).

II. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR

3. Banca Națională este în drept:

- 1) Să acorde Băncii facilități permanente în condițiile prevăzute de regulament.
- 2) Să reperfecteze creditul intraday nerambursat la sfârșitul zilei operaționale în credit overnight fără acordul Băncii.
- 3) Să suspende dreptul Băncii de a utiliza facilitățile permanente de creditare pentru o perioadă de până la 30 de zile de la data la care a fost constatată nerespectarea obligațiilor contractuale în cadrul operațiunilor de politică monetară ale Băncii Naționale.
- 4) Să aplice măsurile prevăzute de regulament în cazul neonorării obligației de rambursare a creditului overnight.
- 5) Să execute garanțiile financiare prin însușire sau în alt mod conform pct.31 din regulament cu notificarea prealabilă a Băncii despre intenția de executare a garanției financiare. Modul de evaluare a garanțiilor la executarea acestora prin însușire se stabilește de Banca Națională și poate fi comunicat Băncii la solicitarea acesteia.

4. Banca Națională se obligă:

- 1) Să efectueze pe parcursul zilei operaționale plățile în baza documentelor de plată, peste sumele disponibile în contul de decontare al Băncii în SAPI, în limita garanțiilor constituite de către Bancă în sistemul Depozitarului central.
- 2) Să transfere în contul de decontare al Băncii în SAPI suma solicitată a creditului overnight în limita garanției constituite în sistemul Depozitarului central.
- 3) Să notifice Băncii intenția de executare a garanțiilor în cazul inițierii acesteia.

5. Banca este în drept:

- 1) Să beneficieze de credite intraday/overnight în condițiile stipulate în regulament.

- 2) Să beneficieze de mai multe credite intraday pe parcursul zilei operaționale.
- 3) Să completeze contul său deschis în sistemul Depozitarului central cu garanții suplimentare.

6. Banca se obligă:

- 1) Să constituie garanții în volum suficient în contul său deschis în sistemul Depozitarului central.
- 2) Să asigure în contul său de decontare în SAPI mijloace suficiente pentru rambursarea în termen a creditului overnight obținut și achitarea dobânzii aferente.
- 3) Pentru nerambursarea în termen a creditului overnight și neachitarea dobânzii aferente să plătească o penalitate calculată conform prevederilor regulamentului.

III. SANCTIUNI

7. Pentru fiecare zi de întârziere, la suma restantă a creditului overnight Banca Națională va percepe o dobândă de întârziere, din data imediat următoare scadenței plății până la data în care s-a efectuat plata, inclusiv, egală cu rata dobânzii la creditul overnight pe o zi în vigoare la data acordării, plus 0,05 la sută.

IV. TERMENELE ȘI CONDIȚIILE ACȚIUNII ȘI ÎNCETĂRII CONTRACTULUI

8. Prezentul contract intră în vigoare la data semnării.
9. Contractul poate fi reziliat, la inițiativa uneia din părți, după rambursarea integrală a creditului și achitarea dobânzii și a penalității, dacă acestea există, cu notificarea prealabilă a celeilalte părți cu 5 zile lucrătoare până la reziliere.
10. Completările și modificările la acest contract se perfectează printr-un acord adițional al părților.

V. LITIGIILE ȘI DIVERGENȚELE PĂRȚILOR

11. Divergențele și litigiile rezultate din executarea necorespunzătoare sau neexecutarea prezentului contract vor fi soluționate de către părți pe cale amiabilă. Dacă în acest mod divergențele/litigiul nu au fost soluționate, părțile vor recurge la remediile stabilite de legislația Republicii Moldova.

12. Prezentul contract este încheiat în două exemplare, care au aceeași forță juridică.

Banca Națională a Moldovei
bd. Grigore Vieru nr.1,
MD-2005, mun. Chișinău
cod fiscal 79592

(numele, prenumele, funcția, semnătura)

L.Ș.

Banca:

(denumirea și adresa băncii)

(cod fiscal (IDNO))

(numele, prenumele, funcția, semnătura)

(Anexa modificată prin HCE al BNM nr.211 din 08.08.2019, în vigoare 23.09.2019)